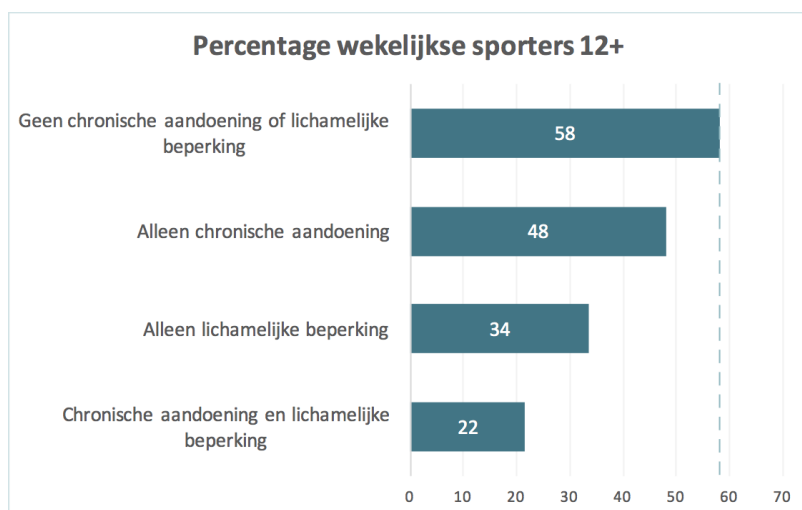

FACTSHEET SPORT

Jongeren met een chronische aandoening willen ook sporten en bewegen. Maar uit de beschikbare data blijkt dat ze daar vaak minder aan toe komen dan gezonde leeftijdsgenoten. De kosten van deelname aan sport is een van de grootste belemmeringen. Een andere veel genoemde reden is gebrek aan vervoersmogelijkheden.

MET EEN CHRONISCHE AANDOENING OF LICHAMELIJKE BEPERKING MINDER DEELNAME SPORT

Van de mensen zonder aandoening van twaalf jaar en ouder sport bijna zestig procent wekelijks [1].

Dit aandeel ligt bij mensen met een chronische aandoening al veel lager, op 48%. En met een lichamelijke beperking is het zelfs maar 34%.

Van de mensen met zowel een chronische aandoening als een lichamelijke beperking sport nog maar 22%. Dat is minder dan de helft van de eerste groep.

Data over alleen jeugd met een chronische aandoening uit 2015 laten zien dat dit verschil bij jongeren onder de twaalf jaar minder groot is. Vanaf twaalf loopt het echter snel op [2].

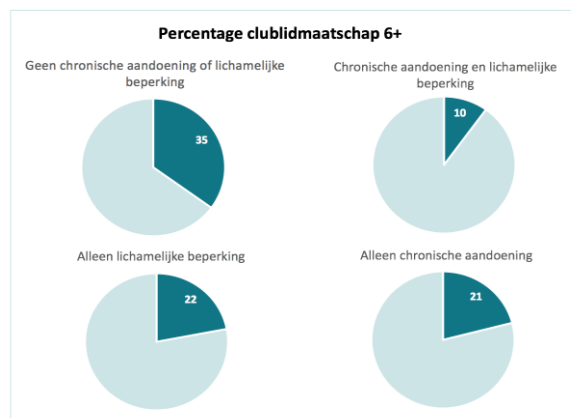
De kosten van deelname aan sport is een van de grootste belemmeringen. Ook worden het ontbreken van het juiste sportaanbod in de buurt en het gebrek aan vervoersmogelijkheden als reden genoemd [1,3].

MET EEN CHRONISCHE AANDOENING EN/OF LICHAMELIJKE BEPERKING MINDER VAAK LID SPORTCLUB

35% van de bevolking van zes jaar en ouder zonder chronische aandoeningen of lichamelijke beperking is lid van een sportclub. [3] Bij de mensen met een chronische aandoening of lichamelijke beperking ligt dit dertig procent lager.

En van de mensen met zowel een chronische aandoening als een lichamelijke beperking is maar tien procent lid van een sportclub. Dat is minder dan een derde van de groep zonder beperkingen.

Uitgesplitste cijfers voor alleen de jeugd zijn niet beschikbaar.

EFFECT BEPERKING OP DEELNAME VERSCHILT STERK PER SPORT

	Geen beperking & goede gezondheid	Motorische beperking		Visuele beperking		Auditieve beperking	
		licht	matig/ernstig	licht	matig/ernstig	licht	matig/ernstig
Fitness	23,3	17,3	14,1	19,7	15,1	18,5	13,0
Hardlopen	14,5	4,4	2,0	8,6	5,5	7,8	4,4
Tennis	5,9	2,2	0,7	3,9	2,3	3,8	2,0
Zwemmen	5,0	5,7	4,8	4,6	4,2	4,9	3,8
Voetbal	5,7	1,6	0,5	3,0	1,9	2,7	2,0
Yoga	2,9	2,4	1,4	2,6	1,7	2,2	1,5
Toerfietsen	2,3	1,7	1,3	2,3	2,0	2,3	1,7
Aerobics	2,1	1,5	0,6	1,7	1,1	1,2	0,6
Gymnastiek	1,4	2,7	3,5	2,0	2,0	2,4	2,2
Wandelen	1,7	2,0	1,1	2,0	1,7	2,0	1,3

Het type sport heeft veel invloed op de mate waarin mensen met een beperking minder deelnemen.

Bij de top 10 van meest beoefende sporten is de teruggang bij het voetbal het grootste. Waar 5,6% van de mensen zonder beperking deze sport beoefent, loopt dat bijvoorbeeld met driekwart terug tot 1,6% van de groep met een lichte motorische beperking. Alleen hardlopen kent ook zelfde mate van teruggang. [4]

Sommige sporten zijn juist populairder onder mensen met beperking, zoals gymnastiek.

FACTSHEET SPORT

JEUGD MET CHRONISCHE AANDOENING BEWEEGT TOT 12 JAAR GELIJK, LOOPT DAARNA ACHTERSTAND OP

Tot de leeftijd van twaalf jaar bewegen jongeren met een chronische aandoening net zoveel of zelfs nog wat meer dan de groep zonder chronische aandoening [1].

Vanaf twaalf jaar slaat dit tijdelijk om in een achterstand. Met name gedurende de pubertijd bewegen ze aanzienlijk minder. Boven de twintig jaar komt het weer op gelijk niveau.

PERCENTAGE GROEP VOLDOET AAN DE NEDERLANDSE NORM GEZOND BEWEGEN		
	Met chronische aandoeningen	Zonder chronische aandoeningen
TOTAAL 4- 12 JAAR	26	23
4-8 JAAR	22	20
8-12 JAAR	28	26
TOTAAL 12 tot en met 25 jaar	39	43
12-16 jaar	19	30
16-20 jaar	32	38
20 tot en met 25 jaar	53	54

OP MINDER DAN 10 PROCENT VAN DE SPORTLOCATIES AANBOD AANGEPAST SPORTEN

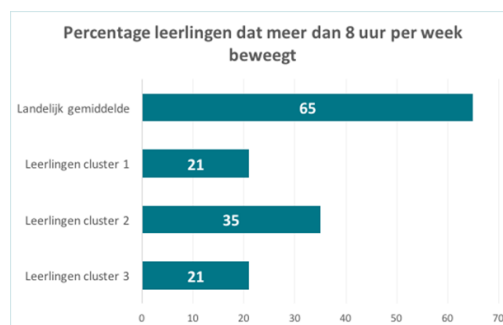
In ons land zijn er 25.000 sportlocaties [5]. Van bijna 1.800 locaties is bekend dat ze daar aangepast sporten aanbieden voor mensen met een chronische aandoening en/of een lichamelijke beperking.

Specifiek voor jongeren zijn dat er ruim 1.100 [6].

KINDEREN SPECIAAL ONDERWIJS SPORTEN VEEL MINDER DAN KINDEREN REGULIER ONDERWIJS

Gemiddeld genomen beweegt 65% van de leerlingen in het basisonderwijs minimaal acht uur per week [7].

In het speciaal onderwijs ligt dit veel lager. Van de leerlingen van cluster 1 (visueel gehandicapten) en cluster 3 (lichamelijk gehandicapten en langdurig zieken) beweegt maar 21% meer dan acht uur per week. Bij cluster 2 (dove of slechthorende kinderen) is dat 35%.

© 2016-2017 In opdracht van FNO verzamelen, analyseren en presenteren data door Datagraver (www.datagraver.com).

Bronnen:

[1] Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor CBS/RIVM (2014), [2] Leefstijlmonitor CBS/RIVM (2015), [3] Kennissynthese Sport en bewegen voor mensen met een lichamelijke handicap: zinvol en effectief? Nivel 2016 [4] Vrijtijdsomnibus, (VTO) 2014, CBS/SCP, [5] Rapportage Sport 2014 – SCP, [6] Sportaccommodaties in Nederland, Mulier Instituut 2016, [7] Site Uniek Sporten (www.unieksporten.nl), januari 2017, [8] Rapport Mulier 'Onbeperkt sportief', 2013

Het programma **Zorg én Perspectief** (ZéP) streeft naar het verkleinen van het verschil in maatschappelijk perspectief tussen jongeren tot 25 jaar met een chronische aandoening en hun gezonde leeftijdgenoten. Dit door het ondersteunen van projecten op de thema's *Kracht, School, Sport, Werk en Zorg* en door deze thematiek op de maatschappelijke en politieke agenda te zetten. Op deze thema's en het programma ZéP zijn factsheets opgesteld waarin de ervaren verschillen in sociale participatie worden toegelicht. Meer informatie over ZéP: www.fnozorgvoorkansen.nl/zorg-en-perspectief.